

De Morgen Publicatiedatum : 11-05-2006

LEIF-nurses moeten levenseinde verzachten door Tom Cochez

BRUSSEL | Vanaf juni kunnen verpleegkundigen een opleiding tot LEIF-nurse volgen. De kennis die ze daarbij verwerven over alles wat te maken heeft met het levenseinde kunnen ze doorgeven aan collega's. De eerste cursiste is verpleegster Els Op de Weerd. Ze werd eerder dit jaar vrijgepleit na een assisenproces over een betwist euthanasiegeval.

De LEIF-artsen (LevensEinde Informatie Forum) arts en de LEIF-lijn, waar iedereen terecht kan met vragen omtrent het levenseinde zijn al langer bekend. Na de zaak-Op de Weerd werd de roep steeds luider om ook verpleegkundigen verder te scholen in alles wat met het levenseinde samenhangt. LEIF-nurses is het eerste initiatief dat daaraan tegemoetkomt.

"Verpleegkundigen staan vaak veel dichter bij de patiënt dan de arts", zegt VUB professor Wim Distelmans, voorzitter van de federale commissie Euthanasie. "Hun positie is lastig omdat beslissingen niet altijd even duidelijk gecommuniceerd worden. Vaak worden ze ook niet betrokken bij overleg over de behandeling."

Bovendien hangt er nog steeds een grote onduidelijkheid over de terminologie. Van alle beslissingen in verband met het levenseinde (40 procent van alle overlijdens) gaat het slechts in 2 procent van de gevallen om euthanasie of hulp bij zelfdoding en voor 3 procent om levensbeëindiging zonder verzoek, terwijl er bij 35 procent van de overlijdens sprake is van het opdrijven van de pijnbehandeling, het niet opstarten of het stoppen van een behandeling.

"Alles wat met het levenseinde samenhangt, maakt de dagelijkse praktijk uit van verpleegkundigen", zegt professor verpleegkunde Johan Bilzen. "Discussies met de arts en met het ziekenhuisbeheer liggen vaak zeer moeilijk, terwijl verpleegkundigen het meest direct geconfronteerd worden met het lijden van mensen. Vaak praten patiënten met hen en niet met de arts over heel persoonlijke zaken. Dat kluwen van rollen maakt het zeer moeilijk voor verpleegkundigen. Bovendien wordt er in de opleiding nog steeds te weinig gewerkt rond communicatie en ethisch-juridische reflecties."

Het lessenpakket voor de LEIF-nurses moet daar verandering in brengen. "Als dit een nieuwe impuls kan geven aan alles wat met palliatieve zorg te maken heeft, dan wil ik daar graag bij helpen", zegt Els Op de Weerd. "Al blijft het vooral van belang dat ook de directies het geweer van schouder veranderen en daarvoor openstaan." (ToC)